

MĚSTSKÉ MUZEUM ŽACLĚŘ

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2022

Obsah

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE	3
1.1 Účel zřízení a předmět činnosti.....	3
1.2 Vymezení účelu zřízení	3
2. VYMEZENÍ PŘEDMĚTU ČINOSTI	4
3. OKRUH PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ.....	5
4. PERSONÁLNÍ SITUACE	6
5. MĚSTSKÉ MUZEUM ŽACLÉŘ – KRÁTKÝ EXKURZ DO HISTORIE.....	7
6. MĚSTSKÉ MUZEUM ŽACLÉŘ DNES.....	8
7. ÚPRAVY BUDOVY, INTERIÉRŮ.....	9
8. KRÁTKODOBÉ VÝSTAVY 2022	11
9. VÝSTAVY V GALERII POŠTA 2022.....	13
10. MIMOŘÁDNÉ AKCE 2022	15
11. VÝTVARNÉ DÍLNY PRO DĚTI I DOSPĚLÉ 2022.....	19
12. DVOREK MUZEA A VYUŽÍVÁNÍ SPOLEČENSKÝCH PROSTOR MUZEA	21
13. DOTACE ZÍSKANÉ V ROCE 2022	24
14. EDUKAČNÍ PROGRAMY UŠITÉ NA MÍRU	27
15. VÝZKUMNÁ A BADATELSKÁ ČINNOST	29
16. PUBLIKAČNÍ ČINNOST.....	31
17. SPOLUPRÁCE S ČESKÝM ROZHLESEM.....	32
18. NÁVŠTĚVNOST V ROCE 2021	33
19. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST.....	36
20. PREVENTIVNÍ PÉČE.....	38
21. VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ	39
22. STŘEDNĚDOBÉ CÍLE A PLÁNY	40

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Městské muzeum Žacléř je organizační složkou města Žacléř

Sídlo zřizovatele: Rýchorské náměstí 181, 542 01 Žacléř

Zastoupený: Alešem Vaníčkem (starosta města)

Sídlo instituce: Rýchorské náměstí 10, 542 01 Žacléř

Vedoucí muzea: Bc. Eva Rennerová

IČO: 00278491

1.1 Účel zřízení a předmět činnosti

Muzeum je organizační složkou města, nemá právní subjektivitu, nemůže nabývat svým jménem práv a zavazovat se (s výjimkou případů, které jsou uvedeny ve zřizovací listině).

1.2 Vymezení účelu zřízení

MMŽ plní funkci **muzea** ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Zřizuje se za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti sbírky a předměty muzejní povahy a využít je ke kulturním, vědeckým a osvětovým účelům.

Muzeum sídlí v centru města na Rýchorském náměstí v památkově chráněné budově bývalého soudu čp. 10.

KONTAKTY

Městské muzeum Žacléř

Rýchorské náměstí 10

542 01 Žacléř

tel. 00420 499 739 225

mob. 00420 608 830 171

e-mail: muzeum@zacler.cz

OTEVÍRACÍ DOBA

pondělí zavřeno

úterý 9-16

středa 9-16

čtvrtek 9-16

pátek 9-16

sobota 9-16

neděle 9-16

V měsících dubnu a listopadu

o víkendech zavřeno!

VSTUPNÉ

Expozice + výstava

Dospělí 50,- Kč

Snížené 40,- Kč

Pouze výstava

Dospělí 30,- Kč

Snížené 20,- Kč

Snížené vstupné platí pro rodiny s dětmi, děti od 3 do 15 let, studenty, seniory a ZTP

2. VYMEZENÍ PŘEDMĚTU ČINOSTI

- Shromažďuje a eviduje sbírky hmotných dokladů vývoje prehistorie a historie, zejména z území Žacléře a blízkého okolí v oborech etnografie, historie a dalších pomocných věd a sbírku tvoří na základě vědeckých metod a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti.
- Zpřístupňuje sbírky formou stálých expozic a krátkodobých výstav na území České republiky i v zahraničí.
- Provádí konzervátorské práce sbírkových předmětů.
- Provádí propagaci, veřejnou osvětu formou publikační činnosti, vydávání periodických a neperiodických publikací, průvodcovské činnosti, nabídky upomínkových předmětů a dalších reklamních předmětů, distribuce propagačních a informačních materiálů vydávaných zřizovatelem nebo organizacemi zřizovatele a dalšími subjekty.
- Poskytuje veřejné informační služby.
- Pořádá samostatně, ve spolupráci s ostatními subjekty, nebo dle konkrétního požadavku zřizovatele kulturní a vzdělávací programy, výstavy, odborné konference, sympozia a semináře, vše s výlučným zaměřením na historii a její pomocné vědy.
- Při výkonu své činnosti spolupracuje v případě potřeby s muzei, galeriemi, archivy, vysokými školami, s Akademií věd České republiky a s dalšími, jak tuzemskými, tak zahraničními partnery. Je oprávněno vstupovat do profesních sdružení.
- Spolupracuje s Turistickými informačními centry a dalšími institucemi zaměřenými na podporu turistického ruchu.
- Zajišťuje provoz informačního centra, propagaci města a regionu.
- Provozuje kopírovací služby pro veřejnost.

3. OKRUH PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ

1. Organizační složka není samostatnou účetní jednotkou. Její hospodaření je součástí hospodaření obce. Rozpočet muzea je součástí rozpočtu obce, částka na zabezpečení činnosti muzea je každoročně stanovována v rámci rozpočtu obce.

2. Muzeum je oprávněno vybírat příjmy v hotovosti, o kterých vede evidenci a odevzdává je do rozpočtu města dle pokynů hlavní účetní.

3. Vymezení příjmů:

a) příjmy z činnosti organizační složky - vstupné

b) příjmy z prodeje propagačních materiálů a upomínkových předmětů

c) dotace

d) dary

4. PERSONÁLNÍ SITUACE

Zaměstnanci obstarávají provoz muzea – provázejí, připravují doprovodné akce, pracovní listy, organizují Muzejní noc, Den lidových řemesel, Dny evropského dědictví. Připravují a instalují výstavy, uchovávají a třídí fotografie a dokumenty, shromažďují informace od pamětníků, věnují se badatelské činnosti. Provádějí etnografický výzkum. Obstarávají provoz obchůdku a s ním spojené nakupování, vedení a inventarizaci zboží. Organizují výtvarné dílny pro děti i dospělé. Poskytují informace turistům, ústně, e-mailem, telefonicky. Připravují propagační materiály města. Zpracovávají žádosti o dotační programy. Zajišťují propagaci kulturních a sportovních akcí ve městě Žacléř a okolí. Spravují stránky www.muzeum-zacler.cz, www.infocentrum-zacler.cz a přispívají na web města www.zacler.cz, spravují facebookovou stránku muzea a infocentra, Instagram muzea a infocentra. Publikují odborné i propagační články pro sborníky, časopisy – Krkonoše Jizerské hory, Veselý výlet, Travel a další periodika zaměřená na turistický ruch.

Činnost samotného muzea zajišťují zaměstnanci v přepočtu na úvazky - 3 úvazky, činnost TIC 1,7 úvazku.

5. MĚSTSKÉ MUZEUM ŽACLÉŘ – KRÁTKÝ EXKURZ DO HISTORIE

V Žacléři bylo zřízeno muzeum ve 20. letech 20. století, sídlilo v budově, která se nacházela přibližně v místech současné lékárny v ul. J. A. Komenského. Po druhé světové válce byly sbírky rozvráceny a instituce zanikla. Část předmětů zůstala zachována ve fondech muzeí ve Vrchlabí a Trutnově. Po roce 1989 si z iniciativy Dr. Wenera Baiera skupinka milovníků historie Žacléřska dala za cíl obnovit v Žacléři muzeum. Pomalu, ale jistě přibývalo sbírkových předmětů i historických dokumentů, a to jak od zdejších obyvatel, tak od žacléřských rodáků žijících v Německu. Bylo založeno nové Městské muzeum Žacléř a vedením byl pověřen pan Daniel Mach. Město Žacléř poskytlo depozitární prostory a byly uvolněny finance na rekonstrukci 1. patra budovy čp. 10 na Rýchorském náměstí pro muzejní expozici. Památkově chráněný objekt čp. 10 byl postaven v letech 1912 – 1914 jako sídlo okresního soudu a sloužil jeho potřebám až do r. 1949. Městské muzeum Žacléř bylo v prostorách slavnostně otevřeno veřejnosti dne 7. května 1999.

Budova původního žacléřského muzea, které od 20. let 20. st. mělo své zázemí v jednom z domů při dnešní ulici J. A. Komenského

6. MĚSTSKÉ MUZEUM ŽACLÉŘ DNES

Muzeum je členem Asociace muzeí a galerií a Kolegia muzeí a galerií kraje A. Jiráska, B. Němcové a bratří Čapků, J.A. Komenského, aktivně spolupracuje s dalšími muzei v regionu i v nedalekém Polsku, partnerským muzeem se stalo Muzeum Tkactwa Dolnoslaskiego v Kamenné Hoře a Muzeum Karkonoskie v Jelení Hoře. Zástupci muzea se pravidelně účastní setkání s muzejními kolegy z ostatních institucí, tématem setkání je současné dění v oblasti muzeologie, seznamování s novými trendy, legislativními změnami apod. Setkání členů Asociace muzeí a galerií Královéhradeckého kraje se v roce 2022 konalo dne 20. června v Ústí nad Orlicí.

V prostorách žacléřského muzea také sídlí Turistické informační centrum, kde mohou návštěvníci získat informace o zajímavostech regionu včetně propagačních materiálů, lze zakoupit upomínkové předměty, mapy i tradiční krkonošské výrobky.

Stálou expozici Městského muzea Žacléř tvořily do roku 2018 čtyři místnosti, v uvedeném roce přibylo oddělení, věnované sbírce žacléřského porcelánu:

Historie města - V prvním sále se návštěvník seznámí s dějinami města Žacléře a jeho okolí do r. 1945 a s historií průmyslových podniků.

Osobnosti Žacléřska – ve druhé místnosti představujeme zajímavé osobnosti regionu, básníky a spisovatele Franz Grundmann a Josef Jarosch, lékaře MUDr. Hans Havlicek, pilota Karl Illner, sochaře Emil Schwantner a J. A. Komenského, který v roce 1628 přes Žacléř putoval k hranici a opustil navždy svou vlast. K osobnostem zdejšího kraje patří také Joannes Koehler, malíř krajinář s pohnutým životním příběhem, který ve zdejším kraji po II. světové válce žil na okraji společnosti a jehož umělecká díla pro něj a jeho rodinu znamenala téměř jediný zdroj obživy, který je připomenut v hlavní chodbě muzea.

Hornictví - Ve třetím sále je nainstalovaná expozice věnovaná hornické činnosti na Žacléřsku – ocelová důlní výztuž, staré nástroje a nářadí, důlní lampy, záchranářské přístroje, dřevěný důlní vůz, hornická uniforma, model podzemí, sochy patronů horníků sv. Barbora a sv. Prokop a mnoho dalších předmětů připomínajících dobývání černého uhlí.

Národopis - Ve čtvrtém sále stálé expozice se nacházejí předměty národopisného charakteru. Malovaný nábytek z Rýchor, dobové oblečení, krkonošský kroj, předměty každodenní potřeby, řemeslné nástroje a nářadí např. dřevěný soustruh, ruční secí

strojek, míry na obilí, hračky, dřevěná školní lavice z Rýchor, porcelánové sošky vyráběné ve firmě TP Žaclěř, to vše přenesse návštěvníky do minulosti a dá nahlédnout do každodenního života zdejších obyvatel.

Expozice porcelánu - Dne 31. 10. 2018 byl slavnostně zpřístupněn pátý sál stálé expozice, který představuje unikátní sbírku žaclěřského porcelánu pana Václava Petiry. Sbírkou tvoří na 800 předmětů, vyráběných do roku 1945 v žaclěřské porcelánce bratří Pohlových.

7. STAVEBNÍ PRÁCE, ÚPRAVY BUDOVY, INTERIÉRŮ

Příprava na výmalbu a instalaci nového zabezpečovacího zařízení v první místnosti stálé expozice a stěhování mobiliáře, listopad 2022

V týdnu od 11. do 15. července 2022 proběhla **výměna okna** ve stálé expozici v místnosti věnované osobnostem, replika původního okna je opatřena speciální folií, zamezující pronikání slunečního záření. V souvislosti s úklidovými pracemi po výměně

okna bylo přistoupeno k hloubkovému vyčištění koberců ve stálé expozici – v první úvodní místnosti a druhé místnosti (Osobnosti).

V první polovině listopadu proběhla **instalace nového zabezpečovacího zařízení** v celých prostorách muzea, části expozice byly zaměstnanci muzea vystěhovány, byla zakryta podlaha a s postupujícími pracemi byly jednotlivé části opět uváděny do provozu. Práce prováděla firma Tezkom pana Martina Kubíka. Nové zabezpečovací zařízení nahradilo původní zařízení z roku 1998, v jednotlivých místnostech byl zcela nově instalován kamerový systém, čidla na tříštění skla a požární hlásiče. Na projekt byla získána dotace Královéhradeckého kraje na podporu činnosti muzeí a galerií.

V souvislosti se stavebními zásahy a pracemi na instalaci nového zabezpečovacího zařízení bylo v listopadu po 24 letech fungování muzea přistoupeno k **výmalbě první místnosti** stálé expozice věnované historii města, která je největší místností v rámci celé expozice.

Za účelem úspory stoupajících nákladů na energie jsme v měsíci prosinci přistoupili k výměně osvětlení. Konkrétně došlo k výměně původních zářivek v místnostech pro krátkodobé výstavy za **úsporné LED zářivky**.

8. KRÁTKODOBÉ VÝSTAVY 2022

Muzeum disponuje dvěma výstavními místnostmi, které jsou vyhrazeny pravidelným krátkodobým výstavám. V roce 2022 byly uspořádány celkem 3 mimořádné výstavy. Další výstava našla své místo ve společenských prostorách muzea v přízemí, které je přístupné z ulice Sadová.

Fotografie ze slavnostního zahájení výstavy fotografií jedovatých plazů Martina Ertnera dne 17. září 2022, akce se konala v rámci programu Dne evropského dědictví

9. 10. 2021 – 1. 4. 2022 Pod křídly Vraních hor – Vrchová a hospodaření

Výstava představuje život ve Vrchové pod Královeckým Špičákem, příběhy a fotografie tamních obyvatel, dokumenty, hospodaření v regionu, duchovní život, současní i minulí umělci spjatí s Vrchovou, zaměstnání obyvatel, odraz válečných let na běžném životě místních obyvatel, zemědělské nářadí a další zajímavé exponáty.

Kurátorka výstavy: Vendula Pospíšilová

21. 5. – 4. 9. 2022 - 140 let lokální železnice Královec - Žacléř

Výstava k výročí 140 let místní železnice Královec-Lampertice-Žacléř představila historii trati, diorámata a modely vláčků, rozměrný model žacléřského nádraží, zaměstnance i život na železnici.

Kurátorka výstavy: Eva Rennerová

17. 9. – 30. 12. 2022 – Jedovatá krása

Výstava velkoformátových fotografií plazů z Česka i USA zachycených objektivem Martina Ertnera ze Žacléře jejich přirozeném prostředí. Slavnostní zahájení proběhlo v sobotu 17. září 2022 ve 14 h v Městském muzeu Žacléř u příležitosti Dnů evropského dědictví. Výstavu doplnila terária firmy Repti Planet, která přibližují prostředí typické pro plazy.

Kurátor výstavy: Martin Ertner

25. 11. – 27. 11. 2022 Vánoce za rohem

V předvánočním čase proběhly ve společenských prostorách muzea, přístupných z ulice Sadová vánoční výstava a výtvarné dílny, návštěvníci mohli od 14 do 17 h obdivovat ručně zhotovené vánoční dekorace a ozdoby, papírové minibetlémy ze sbírky pana Jiřího Berana. V sobotu 26. listopadu zpestřilo výstavu vystoupení polského folklorního souboru Wrzos.

Kurátorka výstavy: Anna Talábová, Klub žen

9. VÝSTAVY V GALERII POŠTA 2022

V roce 2022 se uskutečnily 3 fotografické výstavy ve vstupním vestibulu budovy čp. 10 muzeum/pošta, nazývaném Galerie Pošta. Mobiliář na tyto výstavy, instalaci a organizaci výstav zajišťuje Městské muzeum Žacléř spolu s panem Alešem Vaníčkem.

První výstava v Galerii Pošta v roce 2022 představila tvorbu fotografa Petra Čapka, který se svými snímky již několikrát zvítězil v soutěži Mikroregion Žacléřsko ve fotografii

1. 2. – 1. 5. 2022 Petr Čapek – Krajina blízka

Vystavené fotografie pořídil autor, Petr Čapek, většinou v tomto regionu mezi Vraními horami a Krkonošemi. Další fotografie jsou z Trutnova, Krkonoš a Broumova. Tento trutnovský fotograf, který již podruhé získal ocenění v soutěži vyhlášené starostou města Mikroregion Žacléřsko ve fotografii. Během svých výletů zachycuje krajinu a vyráží za nevšední atmosférou během západů a východů slunce, které jsou častokrát umocněné mlhou. Autor je členem trutnovského fotoklubu KDÚ (každé druhé úterý).
Kurátor výstavy: Petr Čapek, Jiří Pospíšil

21. 5. – 4. 9. 2022 Kouzelný svět modelové železnice

Výstava fotografií Michala Bednáře, modeláře a fotografa ze Žacléře, který ve svých snímcích kombinuje skutečnou krajinu s modely vlaků.

Kurátor výstavy: Michal Bednář, Jiří Pospíšil

5. 11. 2021 – 31. 1. 2022 To jsem já II

Přístupové schodiště a prostory v Galerii Pošta zaplnily práce žáků výtvarného oboru Základní umělecké školy Žacléř. Děti zpracovaly kombinovanými technikami a kresbou téma pohledu na vlastní osobnost, své tužby, přání či plány do budoucna. Vernisáž se uskutečnila v sobotu 17. září v 15 hodin u příležitosti Dnů evropského dědictví.

Kurátorka výstavy: Irena Hirai

10. MIMOŘÁDNÉ AKCE 2022

Žacléřské muzeum pravidelně v minulých letech pořádalo velké množství doprovodných akcí v podobě přednášek, cestovatelských promítání, spolupřádání sportovních a kulturních akcí, předprodeje vstupenek etc.

14. 5. 2022 Registrace účastníků Slavnostního zahájení cyklosezóny

Letošní otevření žacléřské cyklo sezóny se uskutečnilo dle dřívějších tradic v druhou květnovou sobotu a jako obvykle probíhala registrace účastníků ve vestibulu budovy muzea za asistence zaměstnanců muzea a infocentra.

21. 5. 2022 XIII. Muzejní noc u příležitosti výstavy věnované 140. výročí zavedení železničního spojení na trati Královec – Lampertice – Žacléř

Muzejní noc v Žacléři, tentokrát s železniční tematikou. V rámci programu byly zahájeny hned dvě nové výstavy věnované železnici, výtvarné dílny, žongléřský workshop, loutkové divadlo či mimořádné vlakové spojení na trati Královec-Žacléř.

21. 5. 2022 Mimořádné vlakové spojení mezi Královcem a Žaclěrem a turistický pochod ze žacléřského nádraží do Královce se zpáteční cestou vlakem

U příležitosti 140. výročí lokální trati Královec - Žacléř fungovalo mimořádné vlakové spojení na trati Trutnov-Královec-Žacléř, kde po celý den jezdil historický vlak Hurvínek. V rámci akce se uskutečnil také turistický pochod ze Žacléře přes Černou Vodu do Královce. Start a registrace proběhly ve 12,45 - 13 h u železničního nádraží v Žacléři. Na zpáteční cestu mohli účastníci využít mimořádného vlakového spojení.

25. 6. 2022

Registrace účastníků cyklovýletu Údolím Bobru

Jak je již tradicí, zajišťovali zaměstnanci muzea/infocentra ve spolupráci s městem Žacléř a Martinem Vlasákem ve vestibulu muzea zápis českých a polských účastníků výletu a poskytování mapy trasy.

26. 6. 2022

Bohoslužba církve československé husitské v Černé Vodě

Žacléřské muzeum bylo přizváno k účasti na ekumenické bohoslužbě husitské církve za účasti patriarchy Tomáše Butty v Černé Vodě u památníku Komenského. Eva Rennerová přivítala všechny zúčastněné a pohovořila o vazbách Komenského na toto místo a o vzniku památného místa.

5. 7. 2022

Den lidových řemesel

Po dvouleté přestávce byl opět uspořádán další ročník tradičního lidového jarmarku na žacléřském náměstí s bohatým kulturním programem, řemeslnými stánky, hudebním programem, tvůrčími dílnami pro děti, ukázkou výcviku dravých ptáků, akce byla ukončena již tradičním ohňostrojem. Žacléřské muzeum je hlavním organizátorem akce, zařizuje řemeslníky, plánuje rozvržení stánků, zajišťuje doprovodný i hlavní program.

16. 7. 2022

Turistická vycházka po Žacléři a okolí – žacléřské muzeum bylo

registračním místem a výchozím bodem turistické vycházky, na jejímž programu byla prohlídka žacléřského muzea, hornického skanzenu, památníku Komenského, s cílem na hřišti v Bobru, kde se mohli účastníci občerstvit.

17. 9. 2022

Jiřina Marešová – varhany, Barbora de Nunes Cambria – mezzosoprán - Varhanní koncert v kostele Nejsvětější Trojice v rámci Orlicko-kladského varhanního festivalu - Městské muzeum Žacléř bylo pověřeno městem Žacléř organizačním zajištěním varhanního koncertu v rámci festivalu pořádaného prof. Michalem Novenkem.

- 21. 9. 2022**   **Houby z Nýdrbuše** – ve spolupráci s Mykologickým kroužkem Trutnov z.s. jsme symbolicky pro podzimní čas naplánovali přednášku nazvanou Houby z Nýdrbuše. Petr Kuráň ze Žacléře a Jaroslav Kabrhel promítli fotografie a povyprávěli zajímavosti k houbám rostoucím na Žacléřsku. Následující den se uskutečnila mykologická vycházka do blízkého okolí.
- 22. 10. 2022**   **Křest knihy - Žacléř kapitoly z dějin města na úpatí Rýchor** – slavnostní křest nově vydané čtyřsetstránkové publikace věnované historii a přírodním zajímavostem Žacléře, za účasti všech autorů knihy a početného publika, kniha byla v tento den nabízena se slevou, příchozí si mohli prohlédnout originály archiválií, kronik, pamětních knih, listin vztažených k Žacléři z fondů Státního okresního archivu v Trutnově.
- 4. 11. 2022**   **Hackathon Žacléř** – 8hodinový brainstorming čtyř týmů, které vytvářely návrhy strategií pro zvýšení turistického ruchu v regionu Žacléřska v prostorách žacléřského muzea, zaměstnanci muzea a infocentra připravili veškeré zázemí, poskytli promítací techniku, obstarávali občerstvení pro účastníky
- 5. 11. 2022**   **Za plazy divokého západu** – přednáška a prezentace fotografií Martina Ertnera z jeho cest za jedovatými plazy na jihozápad Spojených států amerických jako doplňkový program k probíhající výstavě
- 27. 11. 2022**   **Rozsvícení vánočního stromu** – žacléřské muzeum se spolupodílelo na realizaci akce rozsvícení vánočního stromu na Rýchorském náměstí, zajišťovalo obsazení stánků, zaměstnanci připravili k prodeji svařené víno, punč a medovinu a podíleli se na přípravách akce.

- 2. 12. 2022**   **Návštěva skupiny českých a polských fotografů,** kteří se zapojili do česko-polského projektu nazvaného "Princezny a horníci. Česko-polský život v příhraničí" za účelem seznámení se s historií žacléřského dolu. Informace o historii dolu i autentické vzpomínky jim zprostředkoval Daniel Mach, bývalý vedoucí žacléřského muzea a zaměstnanec dolů.
- 4. 12. 2022**   Organizátoři projektu „Princezny a horníci, Česko-polský život v příhraničí“ pozvali bývalé pracovníky dolů a jejich rodiny na **setkání s fotografy** před budovu městského muzea za účelem pořízení památní fotografie.
- 21. 12. 2022**   **Betlémské světlo** – trutnovští skauti i tento rok ochotně vyhověli žádosti žacléřského muzea o doručení betlémského světla do Žacléře. V letošním roce bylo betlémské světlo zažeháváno na Rýchorském náměstí u vánočního stromu. Světlo z Betléma si odneslo do svých domovů na 50 zájemců.

11. VÝTVARNÉ DÍLNY PRO DĚTI I DOSPĚLÉ 2022

Městské muzeum Žacléř pravidelně pořádá ve spolupráci s paní Annou Talábovou s přispěním Jany Musilové a Jaroslavy Raabensteinové výtvarné dílny pro všechny věkové kategorie. Dílny se odbývají v prostorách muzea - v expozici, ve dvorku a také v prostorách určených pro scházení spolků v suterénu budovy muzea čp. 10, přístupných z ulice Sadová. Výtvarné dílny jsou také součástí každé krátkodobé výstavy, tyto připravují zaměstnanci muzea a jsou v rámci vstupného k dispozici všem návštěvníkům výstav po celou dobu konání.

O druhé červnové sobotě se ve společenských prostorách muzea sešli zájemci, aby zhotovili originální funkční nástěnné hodiny

9. 4. 2022

Velikonoční dílna – zájemci si mohli uplést pomlázku, vytvořit vajíčka z papíru, ozdobit kraslice voskem, ubrouskovou technikou nebo vyzdobit velikonoční domeček. Dílna byla volně přístupná ve společenských prostorách muzea. Lektorka Anna Talábová, za asistence Jany Musilové a Jarky Raabensteinové

- 1.5. 2022**   **Dekorování skleněných lahví** – pod vedením Anny Talábové, za asistence zaměstnankyně muzea byla uspořádána výtvarná dílna pro ukrajinské rodiny. Akce se uskutečnila ve společenských prostorách muzea, přístupných z ulice Sadové. Lektorka Anna Talábová, za asistence Jany Musilové a Jarky Raabensteinové
- 11.6. 2022**   **Hodiny - Výtvarná dílna** – přihlášení účastníci, rozdělení do dvou skupin od 10,00 a 13,30 h, si ve společenských prostorách muzea vytvořili originální funkční hodiny. Dílen se zúčastnilo 11 účastníků. Lektorka Anna Talábová, za asistence Jany Musilové
- 17. 9. 2022**   **Zvonkohry z recyklovatelných materiálů** – při příležitosti Dnů evropského dědictví vyráběli děti i dospělí v žacléřském muzeu originální zvonkohry z recyklovatelných materiálů, dílna byla volně přístupná. Lektorka Anna Talábová, za asistence Jany Musilové a Jarky Raabensteinové
- 8. 10. 2022**   **Macramé** – zájemci se seznámili s technikou drhání, proběhla ve společenských prostorách muzea – vchod z boku budovy z ulice Sadové. Lektorka Anna Talábová, za asistence Jany Musilové a Jarky Raabensteinové
- 25. – 27. 11. 2022**   **Vánoční výtvarné dílny** u příležitosti výstavy Vánoce za rohem – každý den výstavy proběhla jiná výtvarná dílna. Dne 25. 11. to bylo Stromečkové odpoledne – vytváření stromečkových zápichů, textilních stromků na kolíček i drhaných stromků; 26. 11. zdobení perníčků a skleniček se šňůrkou; 27. 11. výroba andílků ze šňůr, zvonků z pedigu a labutí z šišek, korálek a peří. Lektorka Anna Talábová, za asistence Jany Musilové a Jarky Raabensteinové

Výtvarné dílny pro děti jako součást krátkodobých výstav

Součástí každé krátkodobé výstavy jsou výtvarné dílny pro děti. Je jim vyhrazen prostor ve výstavních místnostech. Dílny a podklady připravují zaměstnanci muzea a jsou k dispozici všem návštěvníkům výstav.

12. DVOREK MUZEA A VYUŽÍVÁNÍ SPOL. PROSTOR MUZEA

Návštěvníci Muzejní noci dne 21. 5. 2022 zhlédli loutkoherecké představení Evy Hruškové a Zdeňka Rohlíčka

Dvorek budovy čp. 10 pravidelně ožívá při letních vernisážích v Galerii Pošta a u příležitosti Muzejních nocí. XIII. Muzejní noc byla uspořádána v pátek **21. května 2022**, ve dvorku byly připraveny výtvarné dílny, žongléřský workshop, proběhlo zde loutkoherecké představení Evy Hruškové a Zdeňka Rohlíčka s názvem Čert a Káča.

Při Dni lidových řemesel **5. července** se dvorek muzea pravidelně proměňuje v Dětskou scénu s atrakcemi pro děti. Po dvouleté odmlce jsme opět navázali na tradici a na programu byla dvě loutkoherecká představení divadla Kozlík, sokolnické ukázky, výtvarná dílna, kuličkodráha, malování na obličej, bagříky i žongléřský workshop ad.

VYUŽÍVÁNÍ SPOLEČENSKÝCH PROSTOR MUZEA PŘÍSTUPNÝCH Z ULICE SADOVÁ

Velikonoční výtvarné dílny dne 9. dubna 2022 ve společenských prostorách muzea

Prostory v suterénu budovy přístupné z ulice Sadová jsou využívány obyvateli našeho města a různými sdruženími. Prostory sestávají z hlavní společenské místnosti, chodby, toalet a kuchyně. Časové využívání prostor koordinuje žacléřské muzeum, zajišťuje úklid a v případě potřeby poskytuje další potřebnou logistiku, jako např. zapůjčení a přesun mobiliáře.

- O pondělcích prostory využívá Karel Šašek, jednatel České Pojišťovny a.s.
- O středách se zde konají schůzky Klubu žen pod vedením paní Růženy Koudelkové
- Pravidelně se zde setkávají bývalé zdravotnice
- Čtvrteční podvečery jsou vyhrazeny výuce angličtiny
- V průběhu roku jsou zde o víkendech pořádány výtvarné dílny
- Uskutečnila se zde výstava nesoucí název *Vánoce za rohem*, kterou připravila Anna Talábová ve spolupráci s klubem žen a muzeem Žacléř

- Při dni lidových řemesel slouží prostory jako zázemí pro vystupující kapely a hudební soubory, kde se mohou občerstvit, převléknout a vyčkat do zahájení vystoupení.
- Při přípravě akce rozsvěcení vánočního stromu na žacléřském náměstí je v kuchyňce připravováno svažené víno a ohřívána medovina pro prodej na zmíněné akci.
- Kuchyňka posloužila na podzim pro přípravu občerstvení pro akci Dýňobraní, kterou organizovala Komise sociální a zdravotní
- V místnostech jsou dále připravovány a instalovány výstavy určené pro Galerii Pošta.

V prostorách se navzdory sanačním omítkám, pravidelnému temperování a větrání, potýkáme s velkou vlhkostí, za účelem mírnění intenzity vlhkosti je pravidelně používán odvlhčovač. Ve velmi špatném stavu je podlahová krytina v hlavní společenské místnosti, kterou tvoří betonový podklad a popraskané několik desítek let staré linoleum. Do budoucna je nutné počítat s investicemi do nové podlahové krytiny i výměny oken s parapety, která jsou původní z roku 1914.

13. DOTACE ZÍSKANÉ V ROCE 2022

U příležitosti 140. výročí zavedení železnice do Žacléře byl vypraven speciální vlak, uspořádán turistický pochod a muzejní noc

Projekt Pěšky nebo vlakem česko-polským pohraničím, spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis, reg. č. projektu CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0003059 v jehož rámci partneři realizovali společné aktivity, které přispěli k zintenzivnění vzájemné spolupráce, s pozitivním dopadem na posílení turistického ruchu v polsko-českém pohraničí. Žacléřské muzeum bylo pověřeno organizováním aktivit tohoto projektu. Součástí projektu bylo připomenutí dříve běžně využívané železniční tratě, z hraničního Královce, ale i z polského příhraničí, která v tomto roce slavila 140. výročí. Další aktivitou bylo uskutečnění turistického pochodu a příjezd vlaku. Ve spolupráci s Klubem českých turistů Žacléř byl zorganizován turistický pochod Žacléř - Královec s návratem mimořádným železničním spojem zpět do Žacléře. Žacléřské muzeum také zpracovalo tištěného průvodce po zajímavostech a krásách regionu se zvláštním zaměřením na propojení česko-polského pohraničí pro cyklo a pěší turistiku. Katalog byl vytištěn v nákladu 15 000 ks, ve čtyřech jazykových mutacích – české, polské, anglické a německé.

Královéhradecký kraj každoročně vypisuje dotační **Program na podporu činnosti muzeí a galerií 21KPG06**. Žacléřské muzeum pravidelně využívá této příležitosti, a i tento rok zažádalo o finanční prostředky. Tento rok byly finance použity na rozsáhlý projekt pořízení nového zabezpečovacího systému, instalaci kamer a požárních hlásičů do expozice a výstavních prostor muzea. Práce proběhly v měsíci listopadu. Žacléřskému muzeu byla poskytnuta investiční dotace ve výši **123.000,- Kč**.

Návštěva českých a polských účastníků fotoplenéry v žacléřském muzeu dne 2. 12. a seznamování s hornickou historií města

Město Žacléř spolu s okresem Powiat Lwówecki uspořádalo v Žacléři **fotoplenéry**, jejichž cílem bylo přiblížit hornickou historii města. Ve dnech 2. – 4. prosince 2022 hledali v Žacléři čeští a polští fotografové náměty pro své fotografie. V pátek 2. prosince ve večerních hodinách navštívili účastníci projektu žacléřské muzeum a seznamovali se s historií žacléřského dolu. Informace o historii dolu i autentické vzpomínky jim zprostředkoval Daniel Mach, bývalý vedoucí žacléřského

muzea a zaměstnanec dolů. Dále organizátoři pozvali bývalé pracovníky dolů a jejich rodiny na setkání s fotografy v neděli 4.12. v 10 hodin před budovu městského muzea. V rámci tohoto setkání byly pořízeny památeční fotografie hornických rodin. Projekt **"Princezny a horníci. Česko-polský život v příhraniční"** realizuje Powiat Lwówecki ve spolupráci s Městem Žacléř a byl spolufinancován z prostředků EU v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj a ze státního rozpočtu prostřednictvím Euroregionu Nisa.

14. EDUKAČNÍ PROGRAMY UŠITÉ NA MÍRU

Městské muzeum Žaclěř vytváří edukační programy na přání po osobní, telefonické či korespondenční domluvě pro všechny věkové kategorie.

Dne 29. června 2022 navštívili muzeum žáci bernartické základní školy, pro něž byl připraven program na téma zavedení železnice do našeho regionu, spojený s výtvarnou dílnou.

Pro děti z mateřských škol, základních a vyšších škol:

- Jak se medvěd do znaku města dostal - formou komentované prohlídky, pracovních listů a výtvarné dílny přiblížíme historii Žaclěře
- Osobnosti města - komentovaná prohlídka s pracovními listy a kvízy
- Osobnost J. A. Komenského
- Černé zlato - o dolování černého uhlí na Žaclěřsku - komentovaná prohlídka s pracovními listy
- Řemesla a každodenní život našich předků - komentovaná prohlídka s pracovními listy a možností ohmatat si některé vybrané exponáty

- Unikátní sbírka žacléřského porcelánu Václava Petiry - komentovaná prohlídka, pracovní listy a ukázka odlévání porcelánu

Edukační programy ke krátkodobým výstavám, pro všechny věkové kategorie

Pro všechny krátkodobé výstavy jsou připravovány doprovodné programy zaměřené na dětské návštěvníky v podobě komentovaných prohlídek, pracovních listů a výtvarných dílen.

15. VÝZKUMNÁ A BADATELSKÁ ČINNOST

V roce 2022 Městské muzeum Žacléř pokračovalo ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR na realizaci projektu „**Prameny Krkonoš - Vývoj systému evidence, zpracování a prezentace pramenů k historii a kultuře Krkonoš a jeho využití ve výzkumu a edukaci**“, který je realizován v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI II) Ministerstva kultury České republiky. V roce 2022 byla v rámci tohoto projektu vydána obsáhlá publikace „Opevněná krajina – Lidé ve východních Krkonoších 1938“. Žacléřské muzeum do ní poskytlo obrazové materiály a přispělo překladem částí pamětních knih Bobru a Žacléře.

140. výročí zavedení železničního spojení Žacléř – Lampertice – Královec – v roce 2022 jsme si připomněli výročí zavedení železnice do Žacléře a při té příležitosti byla připravena výstava věnovaná tomuto tématu, výstavě předcházela bádání v archivech, oslovování pamětníků a zpracování historie železniční trati, zároveň se 21. května uskutečnily oslavy výročí, do Žacléře přijel vlak Hurvínek, proběhla Muzejní noc a pěší výlet se zpáteční cestou vlakem. V Žacléřském Zpravodaji byly pravidelně zveřejňovány příspěvky k historii železnice i rozhovory s bývalými zaměstnanci, které zpracovalo žacléřské muzeum.

Návštěva archivů – v rámci badatelské činnosti zaměstnanci muzea pravidelně navštěvují paměťové instituce, zejména **Státní okresní archiv v Trutnově**, kde jsou prostudovávány materiály týkající se historie města. Materiály k historii města nalezneme i v zahraničních institucích. Dne 26. září 2022 proběhla výprava do Rakouského národního archivu ve spolupráci s kolegy z Trutnova. Byly navštíveny a vyžádány materiály týkající se historie Žacléře v archivu **Allgemeines Verwaltungsarchiv**.

V rámci badatelské a výzkumné činnosti jsou **mapovány životní osudy místních obyvatel a obyvatel okolních obcí**. Příběhy jsou zaznamenávány formou audiozáznamů, nebo psaných rozhovorů. Tyto příběhy jsou nesmírně cennými výpověďmi o historii zdejšího regionu. V roce 2022 proběhla setkání s níže uvedenými pamětníky:

- Jiří Beran strojvedoucí parních lokomotiv na trati do Žacléře
- Michal Bednář a Martin Stejskal – žacléřští železniční modeláři

- Miroslav Šrejber – modelář a zaměstnanec drah
- Jaroslav Pavlista – vlakvedoucí na trati do Žacléře
- Zdeněk Mach – strojvedoucí parních lokomotiv
- Miloslav Bartoš – historik (rozhovor byl zpracován na základě podkladů nastřádaných v roce 2018)
- Jan Bernard – filmový historik a teoretik pobývajících ve Vrchové
- Petr Prouza – prozaik, básník, spisovatel, narozený v Žacléři
- Martin Ertner – žacléřský fotograf zaměřující se na jedovaté plazy
- Marie Pražáková – zdravotnice ze Žacléře

16. PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Žacléř – průvodce po zajímavostech a krásách regionu – Městské muzeum Žacléř vydalo brožuru, která přibližuje zajímavá místa a atrakce v našem regionu, brožura byla vydána ve 4 jazykových mutacích cz/pl/de/aj, součástí je mapa širokého regionu s turistickými trasami

Vydání nástěnného kalendáře pro rok 2023 formátu A3 se současnými fotografiemi, autorem fotografií je fotograf a správce depozitáře BcA. Jiří Pospíšil

Osudy psané dlátem – Petr Bergmann, 2022 - žacléřské muzeum poskytlo do publikace podklady k památníkům Emila Schwantnera v Černé Vodě, Královci a Žacléři, dále jsme byli pověřeni korekturami textu

Žacléř kapitoly z dějin města na úpatí Rýchor – kol. autorů, 2022, Městské muzeum Žacléř zpracovalo do knihy kapitoly *Rodáci a významní občané, Živnosti a řemesla*, autorem současných fotografií pro publikaci je zaměstnanec muzea, fotograf a správce depozitáře BcA. Jiří Pospíšil.

Krkonoše/Jizerské hory 8/2022 – Nádraží – místa shledání i loučení – příspěvek, který je pozvánkou na výstavu věnovanou 140. výročí zavedení železnice do Žacléře – Eva Rennerová, str. 40

Krkonoše/Jizerské hory – pravidelné informace o výstavách v žacléřském muzeu

Veselý výlet zima 2022 – žacléřské muzeum poskytlo podklady a informace k článku o historii snowboardingu v Žacléři a k lyžím mistra světa ve skocích na lyžích Gustla Berauera, jež jsou ve sbírce žacléřského muzea, str. 22-23

Žacléřský Zpravodaj – Spolupráce žacléřského muzea se zahraničními badateli a muzei 03/2022, Žacléřské muzeum testovací institucí pro nově vytvářený program na evidenci sbírkových předmětů 04/2022, Žacléřská stopa v Národním muzeu v Praze 12/2022

Žacléřský Zpravodaj – pravidelný seriál ke 140. výročí železniční trati Královec – Žacléř 05/2022, 06/2022, 07/2022

Žacléřský Zpravodaj – pravidelný seriál věnovaný rozhovorům s bývalými zaměstnanci Českých drah u příležitosti výročí zavedení železnice do Žacléře – Jiří Beran strojvedoucí parních lokomotiv 09/2022, Michal Bednář a Martin Stejskal – železniční modeláři 08/2022, Miroslav Šrejber – modelář a zaměstnanec drah 07/2022, Jaroslav Pavlista – vlakvedoucí 06/2022, Zdeněk Mach – strojvedoucí parních lokomotiv 05/2022.

Žacléřský Zpravodaj – pravidelné rozhovory se zajímavými lidmi z našeho města a blízkého okolí – Miloslav Bartoš – historik 02/2022, Jan Bernard – filmový historik a teoretik 03/2022, Petr Prouza – prozaik, básník, spisovatel 04/2022, Martin Ertner – fotograf zaměřující se na jedovaté plazy 11/2022.

Ozvěny Vraních hor – informace k výstavám a akcím v Žacléři

17. SPOLUPRÁCE S ČESKÝM ROZHLESEM

Žacléřské muzeum spolupracuje s Českým rozhlasem Hradec Králové, jsou natáčeny reportáže týkající se zajímavých míst na Žacléřsku pro rodiny s dětmi, výročí historických událostí. Do českého rozhlasu jsou pravidelně odesílány zprávy o připravovaných akcích v Žacléři.

18. NÁVŠTĚVNOST V ROCE 2022

Městské muzeum Žacléř je přístupné veřejnosti šest dní v týdnu od úterý do neděle, vždy od 9 do 16 h, s výjimkou měsíců duben a listopad, kdy je otevírací doba nastavena od úterý do pátku od 9 do 16 h. Součástí muzea je také Turistické informační centrum. Muzeum umožňuje platby kartou, významné jsou příjmy z prodeje upomínkových předmětů.

Návštěvnost stálé expozice s výstavami

NÁVŠTĚVNOST MUZEUM - STÁLÁ EXPOZICE + AKTUÁLNÍ VÝSTAVA			
MĚSTSKÉ MUZEUM ŽACLÉŘ			
MĚSÍC/ROK	2020	2021	2022
LEDEN	189	0	93
ÚNOR	306	0	158
BŘEZEN	91	0	113
DUBEN	2	0	40
KVĚTEN	27	133	336
ČERVEN	191	106	187
ČERVENEC	484	382	265
SRPEN	442	431	269
ZÁŘÍ	326	142	219
ŘÍJEN	48	179	241
LISTOPAD	0	206	374
PROSINEC	161	86	80
CELKEM	2267	1665	2375

Návštěvnost pouze výstavy

NÁVŠTĚVNOST VÝSTAV BEZ STÁLÉ EXPOZICE			
MĚSTSKÉ MUZEUM ŽACLÉŘ			
MĚSÍC/ROK	2020	2021	2022
LEDEN	11	0	49
ÚNOR	21	0	9
BŘEZEN	17	0	12
DUBEN	2	0	10
KVĚTEN	14	176	5
ČERVEN	28	108	54
ČERVENEC	33	17	100
SRPEN	42	36	62
ZÁŘÍ	17	30	15
ŘÍJEN	0	19	23
LISTOPAD	0	13	22
PROSINEC	106	32	18
CELKEM	291	431	379

Badatelské návštěvy

BADATELSKÉ NÁVŠTĚVY			
MĚSÍC/ROK	2020	2021	2022
LEDEN	2	0	0
ÚNOR	0	1	2
BŘEZEN	0	1	0
DUBEN	0	0	0
KVĚTEN	0	0	1
ČERVEN	0	0	0
ČERVENEC	0	0	0
SRPEN	0	0	0
ZÁŘÍ	0	0	0
ŘÍJEN	0	0	0
LISTOPAD	0	1	1
PROSINEC	0	1	0
CELKEM	2	4	4

Návštěvnost Turistického informačního centra

NÁVŠTĚVNOST TIC			
MĚSÍC/ROK	2020	2021	2022
LEDEN	775	342	878
ÚNOR	1005	1203	849
BŘEZEN	259	839	1186
DUBEN	382	774	1015
KVĚTEN	515	1347	1579
ČERVEN	979	1521	1680
ČERVENEC	2171	1986	2258
SRPEN	2356	2172	1624
ZÁŘÍ	1111	1616	1011
ŘÍJEN	533	1526	1184
LISTOPAD	423	1132	1189
PROSINEC	732	827	888
CELKEM	11241	15285	15341

Tržby z prodeje upomínkových předmětů

TRŽBY UPOMÍNKY			
MĚSTSKÉ MUZEUM ŽACLÉŘ			
MĚSÍC/ROK	2020	2021	2022
LEDEN	21 750,0 Kč	2 643,0 Kč	24 568,0 Kč
ÚNOR	18 253,0 Kč	4 498,0 Kč	13 966,0 Kč
BŘEZEN	10 581,0 Kč	3 454,0 Kč	13 237,0 Kč
DUBEN	906,0 Kč	2 339,0 Kč	8 020,0 Kč
KVĚTEN	6 113,0 Kč	15 343,0 Kč	19 103,0 Kč
ČERVEN	15 710,0 Kč	23 362,0 Kč	19 235,0 Kč
ČERVENEC	46 921,0 Kč	58 784,0 Kč	39 484,0 Kč
SRPEN	49 804,0 Kč	49 203,0 Kč	44 132,0 Kč
ZÁŘÍ	18 856,0 Kč	19 347,0 Kč	21 436,0 Kč
ŘÍJEN	9 867,0 Kč	25 300,0 Kč	86 316,0 Kč
LISTOPAD	4 735,0 Kč	15 852,0 Kč	69 613,0 Kč
PROSINEC	33 358,0 Kč	23 126,0 Kč	71 037,0 Kč
CELKEM	236 854,0 Kč	243 251,0 Kč	430 147,0 Kč

19. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST, PROGRAM NESTOS

Shromažďování, uchovávání a konzervování sbírkových předmětů, zapisování, inventarizace a revize předmětů, je jednou z hlavních činností muzea. Předměty z muzejních sbírek slouží k vlastním badatelským i výstavním činnostem k zápůjčkám jiným organizacím. V roce 2022 zapůjčilo Městské muzeum Žacléř ze své sbírky jízdní kolo Eska, se štítkem žacléřského prodejce Hugo Bocka pocházející z první pol. 20. st. Regionálnímu muzeu ve Vysokém Mýtě na výstavu s názvem Hrom do pedálu!, která ve Vysokém Mýtě probíhala od dubna do října 2022.

Městské muzeum Žacléř je zapojeno do projektu www.esbirky.cz, jehož garantem je Národní muzeum v Praze a pravidelně aktualizuje údaje v této databázi. Sbíрка žacléřského muzea je zapsána v Centrální evidenci sbírek (CES), do této evidence jsou zařazovány významné předměty, které dokumentují historii regionu, zapsáním do evidence CES se stávají majetkem státu, který těmto hodnotným předmětům zajišťuje ochranu. Evidence je vedena také elektronicky v programu BACH a NESTOS. Od roku 2015 probíhá digitalizace sbírkových předmětů. V současnosti je zdigitalizováno na 380 sbírkových předmětů.

Sbírkové předměty získává muzeum především formou darů, nebo vlastní sbírkotvornou činností. K 31. 12. 2022 muzeum eviduje 1903 sbírkových předmětů.

V roce 2022 bylo zapsáno **210 sbírkových předmětů**, např.:

- Stolní hra Eine Reise ins Riesengebirge, datace 1. pol. 20. stol.
- Fotografie z železniční trati Bernartice – Královec – Žacléř, datace 2. pol. 20. století
- Pivní papírové tácky Trautenauer Biere, datace 1. pol. 20. stol.
- Dřevěný pivní sud s nápisem pivovar Trutnov, datace 50. – 60. léta 20. stol.
- Sebraný svazek Deutscher Hausschatz in Wort und Bild, s razítkem žacléřského spolku Katholischer Gesellenverein Schatzlar, datace r. 1880
- Skupinová fotografie horníků, datace r. 1905
- Zdobené kartony pod závěsné kalendáře s reklamou Stanislav Kotlář, pekařství a obchod smíšený, Lampertice, datace r. 1947, 1948
- Soubor papírových sáčků s reklamním potiskem „Všichni z blízka i z dále Kotlářovo pečivo a chléb si chválí Obchod zbožím smíšeným Lampertice“, datace 40. – 50. léta 20. stol
- Železničářská uniforma, datace 2. pol. 20. století
- Olejomalba, pohled na Žacléř, autor neznámý, datace 1. pol. 20. stol.

- Hornický kahan, vyznamenání a fotografie V. Holendy - zaměstnance dolu Novátor, Bečkov, datace 50. léta 20. století
- Vysoké kožené boty, Rýchory, datace 1. pol. 20. stol.
- Ruční kamenný brus, Vrchová, datace 1. pol. 20. stol.
- Ruční mandl, z hostince U Černého orla v Bernarticích, datace 1. pol. 20. stol.
- Figurka Krakonoše vyrobená z chleba, výrobek vězňů žacléřského útvaru Sboru nápravné výchovy ČSR, datace 60. – 80. léta 20. století
- Lahev z likérky Hugo Löwita, s vytlačeným nápisem „Eigentum des H. Löwit Sodawasserzeugung Schatzlar“, datace 1. pol. 20. stol.
- Akvarel, pohled na Důl Jan Šverma, autor Jindřich Vlček, datace r. 1962
- Pozvánka na maškarní bal Sboru dobrovolných hasičů v Bernarticích, datace r. 1935
- Notové sešity Hornické hudby Žacléř, datace 2. pol. 20. století
- Fotografie z prvomájového průvodu, datace r. 1961
- Památeční svatební sada skla, datace 1. pol. 20. století
- Poštovní lístek s potiskem „Bernartická továrna rybích konzerv a poživatin spol. s.r.o. Bernartice u Trutnova“, datace 1. pol. 20. stol.

PROGRAM NESTOS

Městské muzeum Žacléř se v roce 2021 stalo testovacím muzeem pro vývoj nového programu na evidenci sbírkových předmětů zvaného Nestos. Muzejní instituce

se potýkají se zastaralými programy na evidenci sbírkových předmětů, žacléřské muzeum dosud využívalo program Bach. Obdrželi jsme nabídku možnost stát se testovací institucí pro nový program pro evidenci sbírkových předmětů, bonusem testování je skutečnost, že Městské muzeum Žacléř bude mít zdarma doživotní licenci na využívání tohoto programu. Zaměstnanci pravidelně úzce spolupracují s IT technikem, který program vyvíjí, upozorňuje na nedostatky programu a ladí jej v souladu s potřebami paměťových institucí a ke spokojenosti muzejních pracovníků. Program umožňuje vést podrobnou evidenci sbírkových předmětů, provázání s QR kódy a obrazovou dokumentací, usnadňuje inventarizaci sbírkových předmětů, vyhledávání jednotlivých předmětů a souvislostí k nim vztažených.

20. PREVENTIVNÍ PÉČE

Preventivní péčí se rozumí činnost, která eliminuje všechny rizikové faktory vedoucí k poškození sbírkového předmětu. Každý předmět je vystaven celé řadě faktorů urychlujících degradaci jeho materiálové podstaty, zkracujících jeho životnost a v budoucnu vedoucích až k úplnému rozpadu materiálu. Degradální faktory můžeme v obecné rovině rozdělit na vnitřní a vnější. Vnitřními faktory se rozumí přirozené stárnutí materiálové podstaty sbírkového předmětu. Mezi vnější faktory patří světlo, vlhkost, teplo, prach, biologičtí škůdci, plynné polutanty, ale i nevhodné zacházení, vandalismus, krádež nebo přírodní pohromy. Sbírkové předměty jsou uchovávány v depozitáři, a v expozici muzea, výjimečně se vyskytují v provizorních podmínkách během zápůjčky, transportu či krátkodobé instalace. Při jakékoliv manipulaci se sbírkovými předměty, v jakémkoliv prostředí, je nutné dodržovat obecné zásady preventivní konzervace, a to všemi osobami, které přijdou se sbírkovým předmětem do kontaktu.

Pět místností stálé expozice Městského muzea Žacléř bylo vybaveno novými **vlhko- a teploměry**. Tyto nahradily zastaralé přístroje a jsou rozmístěny v jednotlivých místnostech tak, aby co nejméně rušily pohled na exponáty. Teplota a vlhkost jsou pravidelně 1x týdně sledovány a elektronicky zaznamenávány, záznamy jsou uchovávány a vyhodnocovány. Dle výsledků měření je přistupováno k regulaci podmínek.

V roce 2022 bylo přistoupeno k úpravám a zkvalitnění vybavení depozitárních prostor, bylo doplněno **regálové vybavení**.

21. VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ

Muzeum východních Čech v Hradci Králové pořádá semináře určené městským a dalším muzejním institucím, kterých se pravidelně účastníme. Dne 7. března 2022 proběhl workshop na téma **Archeologie**, věnovaný archeologickým nálezům, zařazování do sbírek muzeí, legislativnímu pojetí archeologie a péči o nálezy.

Dne 23. května 2022 hostilo Muzeum východních Čech seminář zaměřený na **Péči o fotografický materiál**, kterého se zaměstnanci také zúčastnili.

Zaměstnanci muzea v minulosti absolvovali vzdělávací kurzy **Školy muzejní propedeutiky**, pořádané Asociací muzeí a galerií České republiky, z. s., s finanční podporou Ministerstva kultury. Lektory kursů jsou odborníci z řad muzeí s mnohaletou praxí a pedagogové zabývající se muzeologií na vysokých a vyšších odborných školách v České republice. Výuka probíhala po dobu 9 měsíců v základním i nástavbovém kursu. Zaměstnanci muzea absolvovali oba kurzy – Školu muzejní propedeutiky – základní kurz, Školu muzejní propedeutiky – Muzejní výstavnictví nástavbový kurz.

V roce 2020/2021 se zaměstnanci muzea zúčastnili intenzivního **kurzu polského jazyka**, který se uskutečnil v rámci projektu Vzdělávání nezná hranic, spolufinancovaný Evropskou unií z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci programu Interreg V–A Česká republika – Polsko.

22. STŘEDNĚDOBÉ CÍLE A PLÁNY

Zaměstnanci muzea plní v průběhu roku četné úkoly a krátkodobé cíle. Ve stručnosti uvádíme výčet základních dlouhodobých cílů a nutných investic.

- INSTALACE BANNERŮ NA ČELNÍ BUDOVU MUZEA
- PROJEKT A REALIZACE NOVÉHO USPOŘÁDÁNÍ STÁLÝCH EXPOZIC ZEJMÉNA I. MÍSTNOSTI
- VYBUDOVÁNÍ BEZBARIÉROVÉHO PŘÍSTUPU - VÝTAHU
- VYBAVENÍ DEPOZITÁŘE VHODNÝM ARCHIVAČNÍM MOBILIÁŘEM OSVĚTLENÍM A ZABEZPEČOVACÍM ZAŘÍZENÍM
- DIGITALIZACE MUZEJNÍCH SBÍREK
- ŘEŠENÍ VLHKOSTI VE SPOLEČENSKÝCH PROSTORÁCH MUZEA PŘÍSTUPNÝCH Z ULICE SADOVÁ V PŘÍZEMÍ
- VYBUDOVÁNÍ SÁLU V PŮDNÍCH PROSTORÁCH
- VÝMĚNA A RENOVACE ZBÝVAJÍCÍCH OKEN
- ÚPRAVA SKLEPENÍ
- ZASTÍNĚNÍ OKEN VE STÁLÉ EXPOZICI

V Žacléři, 21. března 2023

Bc. Eva Rennerová

MĚSTSKÉ MUZEUM ŽACLĚŘ
Rýchorské nám. 10, 542 01 Žacléř
telefon 499 739 225 muzeum@zacler.cz